

POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik

w sprawie z powództwa G. S.A. z siedzibą we W.
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
o wymierzenie kary pieniężnej
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych 14
maja 2026 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z
29 września 2023 r., sygn. VII AGa [...]:

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od G. S.A. z siedzibą we W. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia G. S.A. z siedzibą we W. do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

I.

I.1. Powód G. S.A. z siedzibą we W., zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł skargę kasacyjną w której zaskarżył w całości wyrok Sadu

Apelacyjnego w Warszawie z 29 września 2023 r. wydany sprawie o sygn. VII AGa [...]

Powód zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), tj.

1. art. 366 k.p.c. w zw. z art. 365 k.p.c. w zw. z art. 479⁵³ § 2 k.p.c. oraz art. 2 w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP polegające na błędnym ich zastosowaniu poprzez rozpoznanie sprawy w postępowaniu apelacyjnym pomimo istnienia stanu (powagi) rzeczy osądzonej (*res iudicata*), a zatem również z naruszeniem zasady *ne bis in idem*, co skutkowało nieważnością postępowania z art. 379 pkt 3) k.p.c. zarówno w zakresie postępowania apelacyjnego, jak i w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji;
2. niezastosowaniu art. 386 § 2 k.p.c. polegające na jego niezastosowaniu i nieuwzględnieniu nieważności postępowania występującego już przed Sądem I instancji.

Powód wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na zachodzącą w sprawie nieważność postępowania (art. 398⁴ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.), o której stanowi art. 379 pkt 3 k.p.c., wynikająca z błędnego niezastosowania art. 366 k.p.c. w zw. z art. 365 k.p.c. w zw. z art. 479⁵³ § 2 k.p.c. oraz art. 2 w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, poprzez rozpoznanie sprawy w postępowaniu apelacyjnym pomimo istnienia stanu (powagi) rzeczy osądzonej (*res iudicata*), a zatem również z naruszeniem zasady *ne bis in idem*

I.2. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ewentualnie oddalenie skargi kasacyjnej oraz zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

II.

II.1. W decyzji z 7 listopada 2019 r. o nr [...], Prezes Urzędu Regulacji Energetyki stwierdził, że Powód nie przestrzegał w drugim półroczu 2016 r. obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki świadectw pochodzenia potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej z biogazu rolniczego od dnia wejścia w życie rozdziału 4 ustawy OZE, tj. od dnia 1 lipca 2016 r., w instalacjach odnawialnego źródła energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zlokalizowanych w wyłącznej strefie ekonomicznej, na zasadach określonych w art. 47 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, Dz.U 2015, poz. 478 (dalej ustawa o OZE), w terminie do dnia 30 czerwca 2017 r. (pkt 1) i za niewywiązanie się z tego obowiązku wymierzył Powodowi karę pieniężną (pkt 2).

II.2. W konsekwencji wniesienia odwołania od powyższej decyzji przez Powoda, Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z 22 lipca 2021 r., sygn. XVII AmE [...] uchylił ww. decyzję z uwagi na nieważność postępowania (wynikającego z naruszenia art. 311 ust. 1 Prawa restrukturyzacyjnego, polegającego na wszczęciu i prowadzeniu postępowania administracyjnego z pominięciem zarządcy masy sanacyjnej Powoda). Przedmiotowy wyrok stał się prawomocny.

II.3. Prezes URE wszczął z urzędu nowe postępowanie administracyjne w sprawie wymierzenia powodowi kary pieniężnej, w związku z ujawnieniem możliwości niezrealizowania za drugie półrocze 2016 r. obowiązków w zakresie uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki świadectw pochodzenia potwierdzających wytworzenie od dnia 1 lipca 2016 r. energii elektrycznej z biogazu rolniczego. Po jego przeprowadzeniu, decyzją z 31 stycznia 2022 r., nr [...] Prezes Urzędu Regulacji Energetyki stwierdził jak w decyzji z 7 listopada 2019 r., nr [...].

II.4. Powód wniósł odwołanie od powyższej decyzji zarzucając m.in. naruszenie art. art. 156 § 1 pkt 3 k.p.a. w zw. z art. 105 § 1 k.p.a. poprzez ich niezastosowanie, czego skutkiem jest wydanie decyzji w sprawie uprzednio rozstrzygniętej decyzją

Prezesa URE 7 listopada 2019 r. (sygnatura [...]), w wyniku czego naruszono zasadę *ne bis in idem*, oraz co godzi w powagę rzeczy osądzonej (*res iudicata*).

II.5. Wyrokiem z 8 lutego 2023 r., sygn. XVII AmE [...] Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił odwołanie Powoda (pkt 1) oraz obciążył Powoda kosztami postępowania (pkt 2). W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy w Warszawie wskazał m.in., że wcześniejsza decyzja organu (z 7 listopada 2019 r.) została wyeliminowana z obrotu prawnego (w konsekwencji prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 22 lipca 2021 r., sygn. XVII AmE [...]) i należy traktować ją jako nieistniejącą. Nie było zatem przeszkód, aby organ ponownie wszczął postępowanie w sprawie.

II.6. Powód wniósł apelację od powyższego wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie i zarzucił mu m.in. naruszenie art. 479⁵³ k.p.c. poprzez oddalenie odwołania, pomimo że zaskarżona decyzja winna zostać uchylona jako wydana z naruszeniem zasady *ne bis in idem* z uwagi na to, że została w sprawie już poprzednio rozstrzygniętej decyzją Prezesa URE z 7 listopada 2019 r., Nr [...] oraz art. 366 k.p.c. poprzez oddalenie odwołania, pomimo że zaskarżona decyzja winna zostać uchylona jako naruszająca powagę rzeczy osądzonej (*res iudicata*) gdyż pomiędzy stronami istnieje już prawomocne rozstrzygnięcie odnoszące się do tej samej podstawy sporu (tj. wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie-Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 22 lipca 2021 r., sygn. XVII AmE [...] uchylający decyzję Prezesa URE 7 listopada 2019 r. Nr [...]).

II.7. Wyrokiem z 29 września 2023 r., sygn. VII AGa [...] Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację Powoda i orzekł o kosztach postępowania obciążając nimi Powoda. W uzasadnieniu wyroku Sąd Apelacyjny w Warszawie podkreślił, że postępowanie jest pierwszym dotyczącym decyzji Prezesa URE z 31 stycznia 2022 r. Nr [...]. Wskazał także, że nie można uznać, że sprawa popełnienia przez powoda deliktu administracyjnego z art. 168 pkt 1 ustawy OZE została już rozstrzygnięta ostateczną decyzją administracyjną (gdyż pierwsza z decyzji wydanych przez Prezesa URE została uchylona i nie istnieje w obrocie prawnym),

zaś wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 22 lipca 2021 r., sygn. XVII Am E [...] nie może być uznany za rozstrzygający sprawę administracyjną i uniemożliwiający kontynuowanie postępowania administracyjnego dotyczącego sprawy, której dotyczyła zaskarżona decyzja. Uchylenie zaskarżonej decyzji organu regulacyjnego oznacza jej definitywne wyeliminowanie z obrotu prawnego, jako dotkniętej istotnymi wadami, uniemożliwiającymi pozostawienie jej w obrocie. Wyrok uchylający decyzję kończy określony etap postępowania sądowego, ale nie kończy postępowania w rozpoznawanej sprawie na etapie postępowania administracyjnego.

III.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

III.1. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli zachodzi nieważność postępowania. Jak stanowi art. 379 pkt 3 k.p.c. nieważność postępowania zachodzi wówczas, gdy o to samo roszczenie między tymi samymi stronami toczy się sprawa wcześniej wszczęta albo jeżeli sprawa taka została już prawomocnie osądzona.

Zgodnie z art. 366 k.p.c. wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Ponadto zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Przedmiot rozstrzygnięcia należy postrzegać przez pryzmat żądania pozwu i faktów przytoczonych w celu jego uzasadnienia (np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 18 grudnia 2025 r., I CSK 4016/24; z 10 września 2025 r., I CSK 159/25).

III.2. Zgodnie z art. 479⁵³ § 2 k.p.c. w razie uwzględnienia odwołania, sąd ochrony konkurencji i konsumentów zaskarżoną decyzję albo uchyla, albo zmienia w całości lub w części i orzeka co do istoty sprawy.

III.3. Pozwany upatrywał zaistnienia stanu powagi rzeczy osądzonej w fakcie funkcjonowania w obrocie prawnym wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 22 lipca 2021 r., sygn. XVII AmE [...] uchylającego decyzję Prezesa URE z 7 listopada 2019 r. o nr [...]. Pogląd ten nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie i poprzedzający go wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie dotyczyły decyzji Prezesa URE z 31 stycznia 2022 r. Nr [...] – innej od tej wyeliminowanej przez wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 22 lipca 2021 r. Choć zakres przedmiotowy decyzji był taki sam, to zakres przedmiotowy postępowań sądowych był różny.

III.4. Bez znaczenia pozostaje, że obie z ww. decyzji rozstrzygały o tym samym, wobec tego samego podmiotu. Przede wszystkim przepisy art. 366 k.p.c. i 365 k.p.c. dotyczą wyłącznie etapu postępowania przed sądem (a nie organem administracyjnym). Po wtóre – wbrew przekonaniu Powoda nie jest tak, że wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 22 lipca 2021 r. rozstrzygał sprawę administracyjną. Wyrok ten miał charakter kasatoryjny i jego skutkiem było wyeliminowanie z obrotu prawnego decyzji Prezesa URE z 7 listopada 2019 r., Nr [...]. Nie ma przy tym wątpliwości co do tego, że rozstrzygnięcie sprawy administracyjnej leżało w gestii organu (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego: z 29 maja 1991 r., III CRN 120/91, z 10 kwietnia 2008 r., III SK 27/07, z 18 lutego 2010 r., III SK 28/09, z 11 października 2022 r., I NSKP 16/21). Prezes URE mógł prowadzić postępowanie administracyjne i wydać decyzję w tożsamym przedmiocie co decyzja uchylona.

III.5. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 14 ust. 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[a.]